

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **U. Z.**, zast. JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Mánesova 1175/48, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 6. 2023, č. j. 31 Az 3/2023-57,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **se o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků řízení **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 18. 7. 2023 byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena kasační stížnost, kterou žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2023, č. j. OAM-33/ZA-ZA11-D07-2023; tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl, že žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k projednání žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, je Polská republika.

[2] Kasační stížnost byla podána jako blanketní. Společně s podáním kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby mu byl ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Také navrhl, aby Nejvyšší správní soud podané kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

[3] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 24. 7. 2023, č. j. 5 Azs 178/2023-17, zamítl stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a stěžovatele vyzval

k prokázání splnění podmínky povinného zastoupení podle § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a k doplnění jeho návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Současně stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení doplnil kasační stížnost tak, že uvede, z jakých konkrétních důvodů napadá rozsudek krajského soudu a stěžovatele poučil, že nebudou-li vady kasační stížnosti v uvedené lhůtě odstraněny, soud kasační stížnost odmítne. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 31. 7. 2023, posledním dnem jednoměsíční lhůty k doplnění kasační stížnosti tak byl čtvrtek 31. 8. 2023.

[4] Dne 16. 8. 2023 Nejvyšší správní soud obdržel od JUDr. Maroše Matiaška, LL.M., advokáta se sídlem Mánesova 48, Praha, oznámení o převzetí zastoupení stěžovatele a dne 18. 8. 2023 pak byla soudu doručena plná moc udělená stěžovatelem uvedenému advokátu k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

[5] Dne 31. 8. 2023 zástupce stěžovatele JUDr. Maroš Matiaško, LL.M. zaslal Nejvyššímu správnímu soudu žádost podle § 106 odst. 3 s. ř. s. o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti do dne 7. 9. 2023. Žádost podal „[z] náhlých rodinných důvodů – úmrtí v rodině“. Nejvyšší správní soud stěžovatelova zástupce přípisem ze dne 6. 9. 2023, č. j. 5 Azs 178/2023-54, vyzval k doložení jeho tvrzení ve lhůtě tří dnů. Zástupce stěžovatele téhož dne soudu sdělil, že dne 10. 5. 2023 zemřel jeho otec a dne 25. 8. 2023 proběhlo dědické řízení. Toto období bylo pro stěžovatelova zástupce psychicky extrémně náročné. Zároveň Nejvyššímu správnímu soudu zaslal kopii usnesení (uznesenie) Okresního soudu v Žilině (Okresný súd Žilina) ze dne 25. 8. 2023 ve věci dědického řízení po zůstaviteli Ing. prof. K. M., Ph.D.

[6] Podle § 106 odst. 3 s. ř. s. (zvýraznění doplněno) „[n]emá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud **na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.**“ K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že se vážné důvody pro prodloužení lhůty mohou týkat jak samotného stěžovatele, tak i jeho zástupce, každopádně by však mělo jít o okolnosti, které znemožňují doplnění kasační stížnosti ve lhůtě a zároveň je nebylo možno rozumně předvídat. Prodloužit stanovenou lhůtu tedy jde zejména v případě náhlých a nepředvídatelných okolností znemožňujících včasné doplnění kasační stížnosti.

[7] V posuzovaném případě však soud existenci takových vážných důvodů neshledal. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje tvrzení stěžovatelova zástupce o úmrtí jeho otce a jeho situaci nijak nebagatelizuje, na druhou stranu ovšem musí poukázat na významný aspekt v posuzované věci, a to na časovou souslednost skutečností. Otec stěžovatelova zástupce zemřel dne 10. 5. 2023, tj. více než tři měsíce před tím, než zástupce převzal stěžovatelovo zastupování; plná moc k zastupování v řízení o kasační stížnosti mu byla udělena teprve dne 16. 8. 2023. Jakkoliv mohlo být období po úmrtí jeho otce pro stěžovatelova zástupce složité, měl dostatek času na to, aby svou situaci a případné potíže při výkonu advokacie vyřešil ať už například využitím substitučních plných mocí či neuzavřením smlouvy o poskytování právních služeb – zástupce nebyl stěžovateli ustanoven soudem ani určen Českou advokátní komorou, a poskytnutí právních služeb tak podle § 18 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, mohl odmítnout. Úmrtí otce tedy jen stěží může představovat náhlou a nepředvídatelnou okolnost, která by mohla stěžovatelovu zástupci

pokračování

skutečně zabránit ve včasné doplnění kasační stížnosti. Zdejší soud dodává, že nevylučuje, že by úmrtí v rodině mohlo být vážným důvodem pro prodloužení lhůty stanovené v § 106 odst. 3 s. ř. s. zejména, došlo-li by k němu na samém konci této lhůty či alespoň při jejím plynutí. V posuzované věci se však o takovou situaci nejedná. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud žádost stěžovatele o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti zamítl.

[8] Zdejší soud dodává, že včasné podání žádosti o prodloužení lhůty pro doplnění kasační stížnosti dle § 106 odst. 3 s. ř. s. nestaví běh této lhůty (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2020, č. j. 4 Azs 189/2020-26). Posledním dnem lhůty k doplnění kasační stížnosti tak byl v souladu s § 40 odst. 2 s. ř. s. čtvrtek 31. 8. 2023.

[9] Zástupce stěžovatele zaslal Nejvyššímu správnímu soudu doplnění kasační stížnosti dne 1. 9. 2023, tedy po uplynutí lhůty k doplnění kasační stížnosti. Zdejší soud pro úplnost poznamenává, že je poněkud zarážející, že stěžovatelovu zástupci měla smrt jeho otce, ke které došlo dne 10. 5. 2023, zamezit v tom, aby dne 31. 8. 2023 doplnil kasační stížnost (žádost o prodloužení lhůty odeslal v poslední den lhůty v 19:51:40 hod.), ačkoliv hned následujícího dne v 7:55:03 hod. již kasační stížnost byl schopen doplnit.

[10] Stěžovatel tedy doplnil kasační stížnost po uplynutí lhůty podle § 106 odst. 3 s. ř. s. Jak vyplývá z uvedeného ustanovení, jen v této lhůtě lze rozšiřovat důvody kasační stížnosti; toto ustanovení je projevem zásady koncentrace řízení o kasační stížnosti a marné uplynutí měsíční lhůty k jejímu doplnění stanovené v usnesení soudu, kterým je stěžovatel vyzván k doplnění chybějících náležitostí kasační stížnosti, má za následek vznik jejího neodstranitelného nedostatku, pro který soud kasační stížnost odmítne. K námitkám, které byly uplatněny až po uplynutí lhůty dle § 106 odst. 3 s. ř. s., soud již nemůže přihlížet (srov. nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 390/05).

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že nedostatky kasační stížnosti nebyly ani přes výzvu a poučení tohoto soudu v jednoměsíční lhůtě dle § 106 odst. 3 s. ř. s. odstraněny, a pro tento nedostatek nebylo možno v řízení o kasační stížnosti pokračovat. Doplněním kasační stížnosti, doručeným zdejšímu soudu po uplynutí této lhůty, tj. dne 1. 9. 2023, se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť rozšířit důvody kasační stížnosti (tzn. i uvést kasační důvody blanketní kasační stížnosti) lze jen v průběhu uvedené lhůty; žádost o prodloužení této lhůty přitom byla zamítnuta. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

[12] Vzhledem k odmítnutí kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu